

FOINs politiske holdninger 2011 – Fremtidens Vækst!

Forskerparker og Innovationsmiljøer skaber fremtidens vækstvirksomheder

Dansk økonomi gennemgår i disse år en transformation, hvor mange af de traditionelle industrijob udflyttes til lande med lavere produktionsomkostninger. De industrivirksomheder, som tidligere skabte arbejdspladser og velstand, søger i et stadig stigende omfang nye græsgange for at kunne klare sig i den globale konkurrence.

Derfor er der til stadighed behov for at etablere nye vækstvirksomheder, som kan skabe fremtidens velfærd.

Heldigvis står Danmark godt rustet til opgaven. European Innovation Scoreboard 2010 placerer således Danmark på en flot andenplads, når det kommer til innovationsevnen blandt EU's 27 medlemslande. Men årsrapporten viser også, hvor der er plads til forbedringer. Adgangen til risikovillig kapital er markant forringet, og der er fortsat udfordringer i de små og mellemstore virksomheders arbejde med innovation.

Her har FOIN, som organisation for Danmarks forskerparker og innovationsmiljøer, en mission om at skabe de bedst mulige rammer for danske videnbaserede iværksættere med vækstpotentiale. Det sker blandt andet ved at tilbyde iværksættere intelligent risikovillig kapital og muligheden for at etablere sig i videnmiljøer i tæt tilknytning til landets universiteter.

På den måde er FOINs medlemmer med til at skabe fremtidens vækstvirksomheder indenfor brancher som for eksempel velfærdsteknologier, IT og cleantech. Men samtidig er der også - på kort og lang sigt - et godt samfundsøkonomisk rationale i at satse på de nye vækstiværksættere.

Om FOIN

FOIN er sammenslutningen af forskerparker og innovationsmiljøer i Danmark. Et landsdækkende forum for erfaringsudveksling og meningsdannelse om innovation, iværksætteri, technology transfer, kapitaltilførsel mv.

Forskerparkerne huser mere end 470 højteknologiske og videnbaserede virksomheder og ligger tæt integreret med en forskningsinstitution/et universitet. Lejerne udspringer af forskningen og/eller ønsker at etablere sig tæt på et forskermiljø. Forskerparkerne har fokus på vækst samt innovation, arbejder tæt sammen med universiteterne og kan være bindeleddet til disse.

Innovationsmiljøerne har ca. 300 aktive porteføljeselskaber. De investerer i projekter, hvor risikoen i startfasen er for høj til at tiltrække kapital fra andre private kapitalkilder, men som samtidig indeholder et stort potentiale.

Opstartsvirksomheder skaber flere jobs

Opstartsvirksomheder er de helt store jobskabere. Det viser en analyse fra Rockwool Fonden fra 2009. I de første tre leveår er nettojobskabelsen blandt opstartsvirksomheder i gennemsnit 62.062 job om året. Virksomheder, som har en levealder på 4-8 eller 9 år og derover, har derimod en negativ jobskabelse på

henholdsvis ± 13.252 og ± 38.018 job om året. Ønsker man at øge beskæftigelsen, viser analysen derfor med al sin tydelighed, at det er opstarts og unge virksomheder man skal satse på. Efter tre år sker der en negativ jobskabelse, så skal beskæftigelsen opretholdes, er samfundet konstant nødt til at satse på nye opstartsvirksomheder, hvor jobvæksten findes.

Et højt samfundsøkonomisk afkast

Samtidig er der en stor samfundsøkonomisk gevinst ved at investere den risikovillige kapital i de helt tidlige faser af virksomhedens livscyklus. Her har den risikovillige kapital en samfundsøkonomisk multiplikatoreffekt på op imod 9,6. Investeres én kr. i Seed og Startup faserne, som det er tilfældet for innovationsmiljøerne, får samfundet 9,6 kr. igen. Det er et meget højt samfundsøkonomisk afkast, og væsentligt over hvad man ellers forventer i forbindelse med BNP-effekten af offentlige anlægsinvesteringer. Til sammenligning havde renoveringspakken fra 2009 for eksempel en samfundsøkonomisk multiplikatoreffekt på én. Det viser en analyse fra Deutsche Bank Research fra 2010, som bekræfter en lignende undersøgelse fra 2006. Analysen har undersøgt de samfundsøkonomiske effekter af ventureinvesteringer i 14 europæiske lande – herunder Danmark – samt USA. Det er således en god forretning for det offentlige at investere i nye vækstiværksættere.

Stort vækstpotentiale i den risikovillige kapital

Vækstfonden har lavet en analyse af det store potentiale, som der vil være ved at investere risikovillig kapital i nye vækstiværksættere. "Venture skaber vækst" fra 2009 viser, at den risikovillige kapital kan skabe:

- **16.000 nye højteknologiske arbejdspladser:** I 2008 havde den risikovillige kapital skabt mere end 24.000 arbejdspladser, og i 2012 er det vurderingen, at der er 40.000 arbejdspladser.
- **8 mia. kr. i skatteindtægt:** Regner vi med en gennemsnitsløn på ca. 460.000 kr. til de højteknologiske videnmedarbejdere, giver det et skatteprovenu på ca. 200.000 kr. pr. medarbejder eller i alt 8 mia. kr. om året med 40.000 ansatte. Til sammenligning er gennemsnitslønnen i den private sektor 370.000 kr.
- **48 mia.kr. mere i omsætning i 2012:** Det er forventningen blandt danske virksomheder, som er finansieret af den risikovillige kapital, at omsætningen når 77 mia. kr. i 2012. Det svarer til knap kr. 2 mil. kr. per medarbejder per år. Omsætningen er i dag 29. mia. kr.
- **33 mia. kr. mere i eksport:** Eksporten forventes at stige fra 17 mia. kr. i 2008 til 50 mia. kr. i 2012.
- **2,8 mia. kr. mere i forskning og udvikling:** Virksomhederne forventer, at F&U omkostningen stiger fra 3,7 mia. kr. i 2008 til 6,7 mia. kr. i 2012. Venture står for 12,5 % af den private sektors forskning og udvikling, men kun 1 % af beskæftigelsen.

(Vækstfonden: "Venture skaber vækst", 2009)

Ovenstående er de forventninger, som der er til den risikovillige kapital inden 2012. Når man spørger de venturefinansierede virksomheder, som Vækstfonden gjorde i 2009. Den dybe krise i 2009 med et fald i BNP på 5,1 % har uden tvivl også påvirket de venturefinansierede selskaber. FOINs vurdering er derfor, at der sandsynligvis er en tidsforskydning på 1-2 år i forhold til at realisere forventningerne blandt de venturefinansierede virksomheder i dag. Undersøgelsen viser først og fremmest det store potentiale for dansk velstand, som kan skabes igennem den risikovillige kapital og vækstiværksættere.

Hvad skal Danmark leve af i fremtiden

På det private arbejdsmarked er det de videntunge brancher, der er på forkant med globaliseringen, som har nøglen til, hvad Danmark skal leve af i fremtiden. Det er brancher, som kan skabe højere produktivitet, hvilket er den eneste løsning til langsigtet vækst. Det kan groft sagt kun lade sig gøre på to måder. Dels ved at få flere over i nye højproduktive job, dels ved at arbejde smartere i det daglige.

Forbedrer Danmark ikke sin produktivitet, er der udsigt til en stagnation og måske et fald i det generelle velstandsniveau. Dermed bryder vi med en historisk trend, hvor generation efter generation har formået at udbygge Danmarks velstand og dermed sikret Danmarks position som et af de rigeste lande i verden.

Innovationsmiljøernes samfundsmæssige afkast

FOINs medlemmer arbejder hårdt på at skabe de bedst mulige rammer for danske videnbaserede vækstiværksættere. Det sker i bestræbelserne på at få et stigende udbud af arbejdspladser inden for brancher med høj produktivitet.

Forskning og udvikling – morgendagens indtjeningsgrundlag – er i højsædet i de virksomheder, som huses af forskerparkerne og innovationsmiljøerne investerer i. De virksomheder, der har fået risikovillig kapital, står for 12,5 % af den private sektors forskning og udvikling, men står kun for 1 % af beskæftigelsen. Tal fra Vækstfonden viser, at virksomhederne forventer, at F&U omkostningen stiger fra 3,7 mia. kr. i 2008 til 6,7 mia. kr. i 2012.

Som skitseret ovenfor sker jobskabelsen i opstartsvirksomhederne, og det samfundsmæssige afkast er særdeles højt ved investeringer i de nye vækstiværksættere. Samtidig skaber vækstiværksætterne fremtidens arbejdspladser, og en analyse fra Vækstfonden viser det store vækstpotentiale ved at investere kapital i vækstiværksættere. Derfor er der absolut grund til at forvente at det arbejde, vi gør i FOIN, er en god forretning for Danmark.

Men hvis Danmark for alvor vil høste den vækst, som den risikovillige kapital kan skabe for Danmark, er der behov for bedre rammevilkår for den risikovillige kapital.

FOINs forslag til forbedrede rammevilkår for den risikovillige kapital:

Forskerparkerne skaber, via deres tætte tilknytning til universitetsmiljøerne, rådgivning og fællesskabet med andre iværksættere, de bedste vækstbetingelser for den nye iværksættervirksomhed.

Samtidig ved vi, at FOINs medlemmers investeringer er et uhyre effektivt finanspolitisk instrument sammenlignet med traditionel konjunkturregulerende politik, og at der er store samfundsmæssige afkast af offentlige investeringer i den risikovillige kapital.

Dertil kan det tilføjes, at andre lande, som vi normalt sammenligner os med, er i fuld gang med at lave tiltag, der forbedrer den risikovillige kapital's rammevilkår.

Det samfundsmæssige afkast ved den risikovillige kapital er stort, mens det privatøkonomiske afkast af venture er begrænset. Det gør sig også gældende blandt FOINs medlemmer.

Det er med andre ord en god investering for samfundet at investere i den risikovillige kapital, der igen investerer og fremelsker de nye vækstvirksomheder, som kan generere indkomstskatter og dermed samfundsmæssigt afkast for Danmark.

FOIN foreslår derfor følgende vækstinitiativer:

1. Gør innovationsmiljøernes midlertidige bevillingsløft og de forbedrede rammer for investeringer permanente.
2. Afskaffelse af iværksætterskatten - 25 % - ekstraskatten ved ejerandele i unoterede iværksættervirksomheder på under 10 %.
3. Rate- og kapitalpensioner skal lettere kunne bruges til at investere i og dermed understøtte vækstiværksættere.
4. Afskaffelse af PAL-skat på ratepensionsmidler som investeres i unoterede aktier.
5. Negativ selskabsskat for udviklingstunge virksomheder.
6. En offentlig indkøbspolitik der understøtter nye innovative og kvalitetsbevidste produkter/services.
7. Etablering af en matching fond til investeringer i opstartsvirksomheder med stort vækstpotentiale via midler fra Dansk Vækstkapital.

Forslag 1.: Gør innovationsmiljøernes midlertidige bevillingsløft og de forbedrede rammer for investeringer permanente

Som led i udmøntningen af aftalen om UMTS-midlerne blev innovationsmiljøernes bevillinger i 2010 hævet midlertidigt til 207 mio. kr. i årene 2010-2012. Bevillingsforhøjelsen er på alle måder fornuftig. Siden årtusindeskiftet er bevillingerne til innovationsmiljøerne ikke blevet reguleret, og år for år er rammen blevet udhulet af inflationen.

Samtidig blev innovationsmiljøernes rammer for at foretage investeringer i de enkelte selskaber også midlertidigt forbedret: Fra at den første investering på vegne af staten kun kunne udgøre 1,5 mio. kr. blev denne ramme nu løftet til 3,5 mio. kr. Disse investeringer skal altid suppleres med minimum 18 % private midler fra primært innovationsmiljøerne selv.

Det havde vist sig, at en lang række af de nye højteknologiske virksomheder ikke kan komme tilstrækkeligt langt i deres udvikling for 1,5 mio. kr., hvorfor løftet til 3,5 mio. kr. – også set i lyset af finanskrisen – var særdeles velkomment.

Dertil kommer, at tilgangen af nye innovative iværksættervirksomheder med vækstpotentiale er blevet konstant bedre – såvel i kvantitet som i kvalitet.

Derfor mener FOIN, at bevillingsniveauet for 2010-12 og de forbedrede rammer for investeringer bør gøres permanent.

FOIN foreslår, at bevillingsniveauet for 2010-2012 med løbende pris – og lønregulering samt de forbedrede rammer for investering gøres permanente.

Forslag 2: Afskaf iværksætterskatten - 25 % ekstraskatten ved ejerandele i unoterede iværksættervirksomheder på under 10 %

Normalt er det god latin, at man belønner iværksættere og investorer, som tager en risiko og skaber vækst og nye jobs. Derfor er det ganske uforståeligt, at skattereformen straffer iværksættere og investorer, som ejer under 10 % af en virksomhed igennem en traditionel dansk holdingstruktur. Finanslovsforhandlingerne for 2011 lægger op til en revision af iværksætterskatten. Men FOIN forudser, at de administrative krav, som revisionen lægger op til, vil være af en sådan karakter, at revisionen ikke kommer den enkelte iværksætter/investor til gode. Derfor er en total afskaffelse af iværksætterskatten på unoterede iværksættervirksomheder den eneste farbare vej.

Danmark har en over 30 år lang tradition for at placere overskudslikviditet fra erhvervsaktivitet i holdingselskaber. De fleste erhvervsvirksomheder i Danmark ejes gennem personlige holdingselskaber. Der er allerede på nuværende tidspunkt opsamlet væsentlige værdier i disse selskaber. Der er vel at mærke tale om midler, der allerede er beskattet, idet det udloddede udbytte er selskabsbeskattet. Disse formuer placeres typisk i nye danske unoterede virksomheder og børsnoterede aktier og er dermed en vigtig brik i finansieringen og udviklingen af nye danske erhvervsucceser. Det sker bl.a. gennem etablerede netværk såsom business angels netværk og innovationsmiljøer.

Det er endvidere vigtigt for serieiværksættere, at der ikke skal aflejres skat, hver gang der investeres i virksomheder og ejerandele sælges videre. Dertil kommer, at investeringer i unoterede aktier har karakter af en anlægsinvestering. Der er meget illikvid og svær at værdiansætte og er derfor svært omsættelig de først mange år efter investeringen.

Den iværksætter eller investor, der ejer mindre end 10 % af virksomheden, vil blive udsat for en brandbeskatning af det afkast, han har på investeringen i virksomheden. Den samlede effektive **skattesats er 67,4 %** Til sammenligning er den effektive skattesats for en iværksætter eller investor, der ejer mere end 10 % på **56,5 %** - svarende til skatteloftet i skattereformen.

Dette bryder med princippet om, at der skal være symmetri, uanset om der er tale om løn eller udbytter. Derudover vil 10 % -reglen betyde, at iværksættere og business angels sandsynligvis trækker sig fra at investere i vækstvirksomheder. Dette vil på sigt betyde, at Danmark får færre vækstvirksomheder og dermed nås regeringens 2015-mål om, at Danmark skal være blandt de lande i verden, hvor der er flest vækstiværksættere ikke.

<u>Beregningseksempel: Beskatning af porteføljeaktier!</u>		
	Datterselskabsaktier	Porteføljeaktier
Driftsselskabet		
Overskud før skat	100.000	100.000
Selskabsskat	<u>(25.000)</u>	<u>(25.000)</u>
Resultat efter skat	75.000	75.000
Holdingselskab		
Udbytte modtaget	75.000	75.000
Selskabsskat	<u>0</u>	<u>(18.750)</u>
Resultat efter skat	75.000	56.250
Personlig hovedaktionær		
Udbytte modtaget	75.000	56.250
Aktieindkomstskat (42 pct.)	31.500	23.625
Resultat efter skat i alt	43.500 Kr.	32.625 Kr.
Effektiv beskatning:	56,5 pct.	67,4 pct.

FOIN foreslår på den baggrund, at iværksætterbeskatningen af unoterede porteføljeaktier afskaffes.

Forslag 3: Rate- og kapitalpensioner skal understøtte vækstiværksættere

I 2005 blev skattelovgivningen på FOINs og DVCAs foranledning ændret, så det var muligt at anvende rate- og kapitalpensioner til at investere i unoterede ejerandele. Dermed blev der åbnet for, at erfarne erhvervsfolk uden store formuer, men med en solid pensionskapital kunne fungere som business angels.

Regeringen havde store forhåbninger til ordningen. I regeringens handlingsplan for risikovillig kapital fra 2005 blev det anslået, at ordningen vil kunne forbedre virksomhedernes adgang til "klog" risikovillig kapital med op til 10 mia. kr. Sådan er det langt fra gået. En opgørelse fra Finansraadet fra 2009 viser, at ordningen kun har stimuleret markedet med ca. 750 mio. kr.

FOIN foreslår på den baggrund følgende ændringer af ordningen:

- A) At den mulige ejerandel for ejeren af rate- og kapitalpensionen forhøjes til 66 pct. fra de nuværende 25 pct. Det vil tiltrække flere investorer til virksomhederne.***
- B) At det bliver muligt at bruge op til 100 pct. af de samlede pensionsmidler over 4 mio. kr. i ordningen. I dag er det kun muligt at investere 75 pct. af rate- og kapitalpensionsformuen over 4 mio. kr. FOIN ser ingen grund til, at staten – når først en grundlæggende fornuftig pension er på plads for investoren – skal sætte begrænsninger på ordningens udbredelse.***
- C) Der bør slækkes kravene for de familiemæssige tilknytninger mellem investorer. FOIN ser intet problem i, at nærtstående familiemedlemmer tilsammen ejer en endda meget stor del af en opstartsvirksomhed. Bare der også er eksterne investorer med.***
- D) Skattereformens loft over fradrag for årlige indbetalinger på ratepensioner, rateforsikringer samt ophørende livrenter på maksimalt 100.000 kr. skal kunne gennembrydes, såfremt midlerne indbetales på en nyoprettet pensionsordning, der kun anvendes til investering i vækstiværksættere.***

Forslag 4: Afskaffelse af PAL-skat på ratepensionsmidler som investeres i unoterede aktier

Norden er et af de områder i verden, hvor arbejdsmarkedspensioner er mest udbredt. Der er derfor også brug for at se på pensionsinstitutternes muligheder for at bruge deres pengetanke til at øge antallet af risikovillige investeringer. Opgørelser viser, at pensionssektoren i Danmark investerer relativt mindre i unoterede aktier end sektoren gør i andre lande. Derfor kan det overvejes at give danske pensionskasser et PAL-fradrag for afkast på investeringer i unoterede aktier.

På samme måde bør privatpersoner, som, jævnfør forgående forslag, vælger at investere dele af deres rake – og kapitalpensionsmidler i unoterede aktier fritages for PAL-skat.

FOIN foreslår, at pensionsinstitutter og privatpersoner, der investerer rate – og kapitalpensionsmidler i unoterede aktier fritages for PAL-skat.

Forslag 5: Negativ selskabsskat for videnstunge virksomheder

Nye højteknologiske virksomheder har i deres opstartsfasen, hvor de udvikler deres nye produkter, som regel ingen eller meget begrænsede indtægter. Det samme er ikke tilfældet i koncernforbundne selskaber, hvor nystartede virksomheder kan få den skattemæssige værdi, svarende til selskabsskatten, af deres skattemæssige underskud tilbagebetalt i kontanter fra staten. Denne mulighed skal nystartede selskaber, der ikke er en del af en venturefond, også have. Nedenstående tabel illustrerer problemstillingen

2 Koncernforbundne selskaber	2 selskaber i en venturefond
Selskab A: Overskud før skat på 100 Selskab B: Overskud før skat på -100	Selskab A: Overskud før skat på 100 Selskab B: Overskud før skat på -100
Samlet koncernregnskab: Samlet selskabsskattebetaling:	Samlet koncernregnskab kan ikke udregnes, da fonden er et K/S.
$25\% * (100 + (-100)) = 0$	Den samlede skattebetaling for fondens selskaber er derfor:
	Selskab A: $100 * 25 = 25$ Selskab B: $-100 * 25 = 0$
	Samlet selskabsskattebetaling: $25\% * 100 + 0 = 25.$

For at begrænse ordningen og undgå et større offentligt provenutab bør ordningen kun gælde for mindre virksomheder, der er forsknings- og udviklingstunge. Disse kan f.eks. være karakteriseret ved at have under 100 ansatte og f.eks. 1/4 af deres omkostninger skal vedrøre omkostninger til forskning og udvikling. Kravene til de videnstunge virksomheder bør bero på en nærmere analyse. England har en tilsvarende ordning jf. tekstboksen. Samtidig foreslår FOIN, at der afsættes en pulje på 500 mio. kr. til formålet.

I England kan små og mellemstore virksomheder få maksimalt 24 pct. af deres forsknings- og udviklingsomkostninger tilbagebetalt som kontanter, hvis virksomheden giver underskud. Dette gælder virksomheder med under 250 ansatte og med enten en omsætning under 50 mill. pund eller en aktivmasse under 43 mill. pund. Udgifterne til forskning og udvikling skal overstige 10.000 pund i løbet af en 12 måneders periode.

I dag kan virksomheder med hjemmel i LL § 8 B, stk. 1, fradrage udgifter, som er afholdt til forsøgs- og forskningsvirksomhed, fuldt ud i det indkomstår, hvori de er afholdt, eller afskrives med lige store beløb over dette og de 4 følgende indkomstår.

Denne almindelige fradragsret fordrer, at der er et overskud i virksomheden, hvis man skal kunne udnytte fradraget i de år, som omkostningerne opstår. Dette er oftest ikke tilfældet, når det drejer sig om nye højteknologiske virksomheder. De er først overskudsgivende efter lange tests og godkendelsesprocedurer, som det gælder fx i udviklingen af nye lægemidler.

Underskud kan fremføres i virksomhederne, men det er ofte i startfasen, at virksomheden har brug for likviditeten.

FOIN foreslår, at nystartede forskningstunge virksomheder kan få den skattemæssige værdi, svarende til selskabsskatten af deres skattemæssige underskud, tilbagebetalt i kontanter fra staten.

Forslag 6: En offentlig indkøbspolitik der understøtter nye innovative og kvalitetsbevidste produkter og services

De første kunder og dermed den første omsætning er afgørende for mange iværksættervirksomheders overlevelse. Desværre betyder de stadig mere centraliserede offentlige indkøb, at det er svært for iværksættere og mindre virksomheder at få del i de offentlige ordrer. Den offentlige sektor køber hvert år ind for 269 mia. kr. og har derfor mulighed for at spille en væsentlig rolle for de nye iværksættervirksomheders overlevelsessevne. Derfor bør det offentlige se på muligheden for at indføre en indkøbspolitik, som understøtter nye innovative og kvalitetsbevidste produkter og services. På den måde kan den offentlige sektor være med til at give de virksomheder, som Danmark skal leve af i fremtiden en god start.

FOIN foreslår, at der indføres en offentlig indkøbspolitik, der understøtter nye innovative og kvalitetsbevidste produkter og services.

Forslag 7: Etablering af en matching fond til investeringer i opstartsvirksomheder med stort vækstpotentiale via midler fra Dansk Vækstkapital forvaltet af innovationsmiljøerne

Innovationsmiljøerne har stor erfaring med at investere risikovillig kapital i opstartsvirksomheder med stort potentiale. Samtidig er der behov for en national matching fond, der kan tage over, når innovationsmiljøernes mest lovende porteføljevirksomheder er klar til at tage de næste skridt i deres udvikling og kommerialisering.

Regeringen, F&P, ATP og LD er blevet enig om at stille 5 mia. kr. i risikovillig kapital til rådighed for iværksættere og små og mellemstore virksomheder med vækstpotentiale. Heraf forventes ca. 20 % anvendt på ventureområdet.

En del af Dansk Vækstkapitals midler, der er allokeret til ventureområdet, bør således gå til en national matching fond, der forvaltes af innovationsmiljøerne, og som investerer i opstartsvirksomheder med stort potentiale.

FOIN foreslår, at der etableres en national matching fond i regi af innovationsmiljøerne med midler fra Dansk Vækstkapital, som sigter på at investere i opstartsvirksomheder med stort vækstpotentiale.